

ÎNCHEIERE

26 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Sveatoslav Moldovan
Mariana Pitic

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Societatea pe Acțiuni „Succin”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni „Succin” împotriva Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, intervenient accesoriu Scribnaia Sofia cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Succin” și menținută hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 20 mai 2016,

c o n s t a t ă

La 03 octombrie 2013, SA „Succin” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că la 02 decembrie 1993 Scribnaia Sofia, fosta angajată a societății, a fost suspusă expertizei medicale a vitalității. În rezultatul efectuării procedurilor nominalizate, potrivit certificatului eliberat de Consiliul de Expertiză Medicală a Vitalității (în prezent Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă) întocmit în baza actului de expertiză medicală a vitalității nr. 2752 din 02 decembrie 1993, Scribnaia Sofia a fost încadrată în gradul doi de invaliditate infirmitate de muncă, cu pierderea capacității vitale a organismului de 100 %, fără termen de reexpertizare.

Indică SA „Succin” că la 23 august 2013 s-a adresat cu cerere prealabilă către pârât, solicitând anularea actului de expertiză medicală a Sofiei Scribnaia nr. 2752 din 02 decembrie 1993 ca fiind întocmit contrar prevederilor legale, or, potrivit legislației în domeniu este imposibil ca o persoană să fie încadrată în gradul II de invaliditate în condițiile în care are pierderea totală a capacităților vitale ale organismului. Prin răspunsul nr. 201 din 03 septembrie 2013, Consiliul Național pentru Determinarea

Dizabilității și Capacității de Muncă a refuzat în satisfacerea cererii prealabile, explicându-i dreptul de a se adresa în instanța de judecată.

Consideră reclamanta că actul de expertiză medicală a vitalității nr. 2752 din 02 decembrie 1993 este emis cu încălcarea prevederilor legale în vigoare, deoarece încadrarea persoanei într-un anumit grad de invaliditate se face în strictă dependență de procentul de pierdere a capacității de muncă, această regulă și normă imperativă nefiind aplicată la expertizarea Sofiei Scribnaia, întrucât gradul II de invaliditate deținut de către aceasta presupune pierderea capacității vitale a organismului între 50-74 %. Astfel, pierderea capacității de 100 % stabilită Sofiei Scribnaia duce la acordarea persoanei a gradului I de invaliditate și nu II.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 20 ianuarie 2015, a fost atrasă în proces Scribnaia Sofia în calitate de intervenient accesoriu.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 20 mai 2016, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2016, a fost respins apelul declarat de SA „Succin” și menținută hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 20 mai 2016.

Instanțele ierarhic inferioare au constatat că potrivit Instrucțiunii nr. 208 din 1956, punctul (a), aplicabilă la ziua efectuării expertizei Sofiei Scribnaia – 02 decembrie 1993, gradul II de invaliditate era stabilit persoanelor la care a survenit pierderea totală sau pierderea de durată a capacității de muncă ca rezultat al deficiențelor funcționale ale organismului în urma unor maladii cronice sau traume, dar care nu necesitau supravegherea unor terțe persoane. Gradul II de invaliditate putea fi atribuit și persoanelor cărora li se interzicea pe o perioadă îndelungată activitatea de muncă, care putea agrava starea de sănătate. Prin urmare, în cazul Sofiei Scribnaia în urma accidentului de muncă au survenit deficiențe funcționale ale organismului care sunt contraindicate sau primejdioase pentru a îndeplini orice tip de muncă, chiar și în condiții speciale, fiindu-i determinată astfel pierderea capacității profesionale 100 % fără termen, și nu infirmitate vitală a organismului 100 % pentru care se atribuia în acea perioadă gradul I de invaliditate.

La 20 februarie 2017, SA „Succin” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2016 și hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 20 mai 2016, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În susținerea recursului, SA „Succin” a invocat interpretarea în mod eronat a legii de către instanța de apel, precum și aprecierea arbitrară a circumstanțelor pricinii.

Indică recurența că potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 196 din 17 noiembrie 2015, efectuat în cadrul examinării pricinii în instanța de fond, pentru pierderea capacității de muncă 100 % se oferă gradul I de invaliditate, ceea ce denotă ilegalitatea actului de expertiză medicală a vitalității nr. 2752 din 02 decembrie 1993 prin care Sofiei Scribnaia i-a fost atribuit gradul II de invaliditate.

Consideră SA „Succin” că instanța de apel a apreciat arbitrar faptul că în actul administrativ contestat a fost greșit indicată cauza bolii, deoarece potrivit raportului de expertiză din 17 noiembrie 2015, boala Sofiei Scribnaia nu se află în legătură cauzală cu accidentul de muncă, pe când în actul de expertiză medicală a vitalității nr. 2752 din 02

decembrie 1993 se indică expres că cauza invalidității este infirmitatea de muncă. Boala indicată în actul contestat nu este una pentru care se acordă grad de invaliditate pentru perioadă nelimitată.

Menționează recurentul că este în permanență lezat prin actul de expertiză medicală a vitalității nr. 2752 din 02 decembrie 1993, deoarece în baza acestuia este obligat să achite despăgubiri pentru pretinsa invaliditate de muncă a Sofiei Scribnaia, mărimea despăgubirii fiind direct proporțională cu mărimea pierderii capacității de muncă a fostului salariat. Astfel, în situația în care expertul a indicat că boala Sofiei Scribnaia nu se datorează accidentului de muncă, în general SA „Succin” nu trebuie să achite careva sume.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele dosarului atestă faptul că, decizia Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2016 a fost expediată în adresa recurente SA „Succin” la 12 decembrie 2016 (f.d. 225, volumul I) și recepționată la 22 decembrie 2016 (f.d. 4, volumul II).

În circumstanțele relevate, recursul declarat de către SA „Succin” la 20 februarie 2017 se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La 06 martie 2017, în adresa intimațiilor Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă și Scribnaia Sofia a fost expediată copia recursului declarat de SA „Succin”, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 16 martie 2017, Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă a depus referință, solicitând declararea recursului SA „Succin” ca fiind inadmisibil. Indică intimatul că raportul de expertiză medico-legală nr. 196 din 17 noiembrie 2015 a fost întocmit în corespundere cu legislația actuală, iar la data emiterii actului administrativ contestat – 12 decembrie 1993, erau aplicabile prevederile Instrucțiunii nr. 208 din 1956, potrivit căror gradul II de invaliditate putea fi atribuit și persoanelor cărora li se interzicea pe o perioadă îndelungată activitatea de muncă, care putea agrava starea de sănătate.

Alte referințe nu au parvenit.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către SA „Succin” este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. alin. (2), (3) și (4).

Conform prevederilor art. 432 alin. alin. (2), (3) și (4) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către SA „Succin” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Nu poate fi reținut ca temei al admisibilității recursului, argumentul invocat de către SA „Succin” precum că potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 196 din 17 noiembrie 2015, efectuat în cadrul examinării pricinii în instanța de fond, pentru pierderea capacității de muncă 100 % se oferă gradul I de invaliditate, ceea ce denotă ilegalitatea actului de expertiză medicală a vitalității nr. 2752 din 02 decembrie 1993 prin care Sofiei Scribnaia i-a fost atribuit gradul II de invaliditate.

Or, la întocmirea raportului de expertiză s-a ținut cont de prevederile legislației actuale, menționându-se expres că, la moment, conform Hotărârii Guvernului nr. 65 din 23 ianuarie 2013 cu privire la determinarea dizabilității și capacității de muncă, gradul de dizabilitate pe termen nelimitat poate fi apreciat după Lista dizabilităților ireversibile nr. 65/317 din 30 aprilie 2015. Însă, la momentul întocmirii actului de expertiză medicală a vitalității nr. 2752 din 02 decembrie 1993 erau aplicabile prevederile Instrucțiunii nr. 208 din 1956, potrivit cărora gradul II de invaliditate putea fi atribuit persoanelor la care a survenit pierderea totală sau pierderea de durată a capacității de muncă ca rezultat al deficiențelor funcționale ale organismului în urma unor maladii cronice sau traume, dar care nu necesitau supravegherea unor terțe persoane.

De asemenea, nu poate fi reținut nici argumentul recurentului precum că potrivit raportului de expertiză nr. 196 din 17 noiembrie 2015 boala Sofiei Scribnaia nu se află în legătură cauzală cu accidentul de muncă, astfel în actul de expertiză medicală a vitalității nr. 2752 din 02 decembrie 1993 este greșit indicată cauza bolii intimatei – infirmitate de muncă, din următoarele.

Potrivit Concluziei expertizei medico-legale complexe nr. 196 din 17 noiembrie 2015, un factor declanșator al agravării stării psihice a Sofiei Scribnaia în cadrul

epilepsiei preexistente, care ulterior s-a complicat cu întreținerea acceselor convulsive și modificări pronunțate de personalitate, este trauma suportată urmare accidentului de muncă, care corespunde gradului I de dizabilitate cu incapacitate de muncă în volum de 100 % potrivit legislației în vigoare actuale. Conform actului de expertiză medicală a vitalității nr. 2752 din 02 decembrie 1993, Scribnaia Sofia este deținătoare a gradului II de invaliditate infirmitate de muncă, pierdere a capacității profesionale 100 % fără termen, dar nu infirmitate vitală a organismului cu 100 %.

Cu atât mai mult că prin actele de expertiză, care nu au fost contestate, din 23 noiembrie 1983, 20 noiembrie 1984, 10 noiembrie 1985, 04 decembrie 1986, 03 noiembrie 1987, 29 noiembrie 1988, 14 noiembrie 1989, 11 decembrie 1990, 05 decembrie 1991 și 01 decembrie 1992, s-a stabilit că gradul de invaliditate al Sofiei Scribnaia a survenit anume în urma accidentului de muncă.

Alte argumente invocate în recursul declarat nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru casarea deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din CPC are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și de drept procedural, verificându-se exclusiv legalitatea deciziei adoptate, dar nu și temeinicia în fapt a acesteia.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor indicate în procesul judecării pricinii, asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat deja în modul corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de SA „Succin” ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. art. 269-270, art. 431 alin. alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440, CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Succin” se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Mariana Pitic